

מערך שיעור

פרטים כלליים על מערך השיעור

תחום דעת: עברית בחברה הדרוזית

נושא: יום העצמאות – חיבור הנוער הדרוזי לערכים, לארץ ולמדינה.

אבני הדרך: הקשר לארץ ולמדינה

שלב גילאי שמתאים לשיעור: חט"ב

שפה: עברית

לאילו קטגוריות מתאימה הפרקטיקה: חינוך לערכים

הפרקטיקה תורמת למיומנות: אוריינות שפתית/אוריינות דיגיטלית

הפרקטיקה מקדמת ערכים: מחויבות לערכים יהודיים ודמוקרטיים ברוח מגילת העצמאות

מתודה: שיעור רב תחומי

מערך השיעור

במערך שיעור זה מוטמעת פרקטיקה משולבת בינה מלאכותית.

להעמקה בפרקטיקה מצורף [קישור](#)

הכנה לקראת השיעור

הכנת אמצעי עזר, כרטיסיות עבודה לתלמידים בקבוצות.

הקדמה

יום העצמאות הוא החג הלאומי של המדינה, בעדה הדרונית, חג זה המבטא חיבור אליה ולזהות הלאומית. העיסוק ביום העצמאות הוא הזדמנות לאפשר לתלמידים להדק את הקשר לאנשים ולתרבות, לחוש שייכות למדינה וגאווה בה, בעצם היותם חלק ממנה.

יחידה זו עוסקת בנושא יום העצמאות למדינת ישראל, באמצעות דיון והפעלה סביב מושגים הקשורים למדינה וליום העצמאות. מטרת היחידה היא הרחבת אוצר המילים בעברית וטיפוח הכישורים האורייניים בקריאה, הבנת הנשמע, הפעלה בכתב, הרחבת יכולות השיח.

מטרות

מטרה 1 - ללמד טקסטים על "יום העצמאות" בשפה העברית.

מטרה 2 - לטפח כשירויות לשון תקשורתיות בשפה העברית בארבע פעולות השפה: קליטה האזנה והבנת הנשמע, קליטה קריאה והבנת הנקרא, הפקה בכתב ובדיבור.

פתיח

פעילות מסקרנת: "דילמות עצמאות"

● הצגת 3-4 דילמות היסטוריות שעמדו בפני מקבלי ההחלטות ערב הקמת המדינה:

1. האם להכריז על המדינה למרות איומי המלחמה?
2. איך לקבוע את גבולות המדינה החדשה?
3. איזה אופי לתת למדינה - דתי, חילוני או משולב?

- חלוקת הכיתה לקבוצות דיון קטנות (3-4 תלמידים)
- כל קבוצה מקבלת דילמה אחת ומתבקשת לדון ולהחליט מה הייתה החלטת חבריה אילו היו שם.
- שיתוף מהיר של 2-3 קבוצות במליאה.

גוף השיעור

קישור לפרקטיקה: ניתוח אתגרים והצעת פתרונות באמצעות ChatGPT

"מחיר העצמאות - אתגרים ותהליכים בדרך להקמת המדינה"

- הצגת ציר זמן משמעותי של אירועים מרכזיים בדרך להקמת המדינה (1945-1949)
- דיון בהחלטות המשמעותיות שהתקבלו:
 - החלטת החלוקה של האו"ם (כ"ט בנובמבר)
 - הכרזת המדינה
 - סוגיית הגבולות והמלחמה
- ניתוח מסמך היסטורי: קטעים נבחרים ממגילת העצמאות והערכים המרכזיים שבה
- הצגת דילמות מרכזיות שליוו את הקמת המדינה ועדיין רלוונטיות היום

פרויקט "אתגרי העצמאות היום"

- חלוקת הכיתה ל-5 קבוצות עבודה
- כל קבוצה תקבל תחום אחד שבו המדינה מתמודדת עם אתגרים לעצמאותה כיום:
 1. עצמאות ביטחונית
 2. עצמאות כלכלית
 3. עצמאות תרבותית
 4. עצמאות אנרגטית וטכנולוגית
 5. עצמאות בתחום החברתי-פנימי
- משימה: לנתח את האתגרים המוצגים בעזרת [ChatGPT](https://chatgpt.com) ולהציע פתרונות אפשריים
- כל קבוצה תכין מיני-פוסטר דיגיטלי (או על בריסטול) עם:
 - הגדרת האתגר העיקרי בתחום
 - הישגים משמעותיים עד כה
 - אתגרים נוכחיים

סיכום וסיום

"דיבייט עצמאות"

- בחירת שתי קבוצות מתנדבות להציג את עבודתן
- לאחר כל הצגה (2 דקות):
 - חצי מהכיתה יציגו שאלות מאתגרות או טענות נגד
 - החצי השני יחשבו על חיזוקים ותמיכה ברעיונות שהוצגו
- הצגת שאלה מסכמת לדיון: "מה המשמעות של עצמאות עבורכם כבני נוער דרוזי שחיי במדינת ישראל היום?"
- התלמידים יכתבו תשובה קצרה בפלטפורמה דיגיטלית [Mentimeter](https://mentimeter.com)
- הצגת ענן התשובות
- סיכום המורה: חיבור בין העבר (הקמת המדינה), ההווה (אתגרי העצמאות היום) והעתיד (אחריות הדור הצעיר)